Sisäministeriö Perusmuistio EU/569/2025-SM-2

Hirvi Mikko 8.5.2025

Komission tiedonanto EU:n sisäisen turvallisuuden strategiasta "ProtectEU"

Kokous
-

Eduskuntatunnus

-

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio antoi tiedonannon EU:n sisäisen turvallisuuden strategiasta ”ProtectEU” 1.4.2025 (COM (2025) 148 final). Strategiassa komissio esittelee toimenpiteitä ja välineitä ml. lainsäädäntöehdotuksia, joilla pyritään tukemaan jäsenvaltioita ja vahvistamaan EU:n sisäistä turvallisuutta tulevien vuosien aikana.

Suomen ennakkovaikuttamisen painopisteet komission vuoden 2025 työohjelmaan on määritetty E-selvityksessä E 7/2025 vp. Euroopan kokonaisturvallisuus painottuen puolustukseen, ulkorajojen turvaamiseen ja yleiseen varautumiseen on yksi kuluvan vuoden painopisteistä.

EU-tasolla kokonaisturvallisuutta edistäviä toimia kartoitetaan kuluvan vuoden aikana eteenpäin mm. varautumisunionistrategian (JOIN(2025) 130 final), sisäisen turvallisuuden strategian (COM (2025)148 final) ja Euroopan puolustuksen tulevaisuudesta valkoisen kirjan (JOIN(2025) 120 final) kautta. Lisäksi unionitason turvallisuusvisiota täydennetään myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana annettavalla demokratian häiriönsietokykyä vahvistavalla ”Eurooppalainen demokratiakilpi” -tiedonannolla.

Tällä E-kirjeellä annetaan sisäisen turvallisuuden strategiasta tieto eduskunnalle.

Suomen kanta

Yleistä

Sisäisen turvallisuuden alalla on jatkuvasti ennakoitava ja kehitettävä viranomaisten toimintaedellytyksiä vastata muuttuviin turvallisuusuhkiin ja suojata kansalaisten turvallisuutta. EU-tason toimet unionin sisäisen turvallisuuden ylläpitämiseksi ovat

keskeisiä. Rajat ylittäviin ilmiöihin voidaan vastata parhaiten rajat ylittävällä toiminnalla ja yhteistyöllä.

Suomi kiinnittää huomiota siihen, että strategiaan sisältyy useita Suomen ennakkovaikuttamiskantojen mukaisia aloitteita. Koko yhteiskunnan kattava ”whole-of-society” lähestymistapa sekä julkisen ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö on keskeistä sisäisen turvallisuuden uhkiin vastaamisessa. On myös erittäin hyvä, että sisäistä turvallisuutta tarkastellaan strategissa kokonaisvaltaisesti ja että sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden yhtymäkohdat ovat strategiassa vahvasti esillä. Suomi pitää erittäin tärkeänä sitä, että turvallisuusnäkökohdat valtavirtaistettaisiin osaksi EU:n lainsäädäntöä, politiikkoja ja ohjelmia, ml. EU:n ulkoiset toimet.

Suomi pitää myönteisenä komission tavoitetta määrittää rakenne, jolla hallinnoitaisiin Euroopan sisäisen turvallisuuden puitteissa tehtävää strategista ja operatiivista yhteistyötä. On hyvä, että sisäiseen turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvät näkökohdat on tarkoitus ottaa kattavasti huomioon uusia lainsäädäntöehdotuksia valmisteltaessa. Suomi pitää tärkeänä, että seuraukset sisäiseen turvallisuuteen ja varautumiseen sekä jäsenvaltioille että lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille mahdollisesti koituvat taloudelliset vaikutukset otetaan huomioon kattavasti ehdotuksista laadittavissa vaikutusarvioinneissa.

Suomi pitää komission tavoin tärkeänä sitä, että neuvostossa käytäisiin uhka-analyysiin ja keskeisiin politiikkaprioriteetteihin perustuvaa säännöllistä näkemysten vaihtoa sisäisen turvallisuuden kehittyvistä haasteista. On tärkeää, että komission säännöllisesti laatima sisäisen turvallisuuden uhka-analyysi edistää osaltaan EU-tason kokonaisvaltaisen uhka- ja riskiarvion laadintaa. Koska sisäisen turvallisuuden toimet koskevat monia hallinnonaloja, Suomi pitää tärkeänä strategian koordinoitua käsittelyä myös neuvoston eri työryhmissä.

Suomi jakaa komission näkemyksen siitä, että turvallisuus on se kivijalka, jolle kaikki vapaudet rakentuvat ja että demokratia, oikeusvaltioperiaate, perusoikeudet, eurooppalaisten hyvinvointi, kilpailukyky ja menestys pohjautuvat unionin kykyyn taata turvallisuus.

Suomi toteaa, että kaikkia strategiassa mainittuja aineellista rikosoikeutta koskevia aloitteita ja teemoja tulisi arvioida myös rikoksentorjunnan keinojen ja erityisesti kiinnijäämisriskiä kasvattavan, esimerkiksi yksityisen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön, kautta.

Tulevaa EU:n monivuotista rahoituskehystä (2028-) koskeviin rahoituskysymyksiin otetaan kantaa osana rahoituskehykseen liittyvää kannanmuodostusta.

Yhtenäinen tilannekuva ja uhka-analyysi

On kannatettavaa, että sisäiseen turvallisuuteen liittyviä uhka-analyysejä kehitetään ja hyödynnetään paremmin komission turvallisuuskollegion työn tukena. Suomi pitää tärkeänä, että kehitystyössä varmistetaan uhka-analyysien ja riskiarviointien koordinaatio, ja että työssä pyrittäisiin hyödyntämään olemassa olevia rakenteita ja parhaita käytäntöjä ja välttämään päällekkäisyyksiä. On tärkeää, että sisäiseen turvallisuuteen liittyvät politiikkatoimet ja operatiivinen toiminta perustuisivat mahdollisimman ajantasaiseen ja yhdenmukaiseen tilannekuvaan ja uhka-analyysiin.

Suomi katsoo, että EU:n yhtenäisen tiedustelun analysointikyvyn (SIAC) toimintaa, ml. EU:n tiedusteluanalyysikeskuksen (INTCEN) Hybrid Fusion Cell -toiminta, tulee vahvistaa ja jäsenmaiden tuottaman tiedustelutiedon hyödyntäminen tulee olla olennainen osa uhka- ja riskiarvioita. Suomi korostaa nykyisessä turvallisuustilanteessa ennakoivien toimien ja poikkisektoraalisen yhteistyön vahvistamista ja olemassa olevien

jäsenvaltioiden tiedusteluyhteistyöjärjestelyjen tehokasta hyödyntämistä myös EU:ssa tehtävän sisäisen turvallisuuden työn tukena. Jäsenvaltioiden tiedustelu ja sen ohjaus tulee kuitenkin olla jäsenvaltioiden omassa päätäntävallassa.

EU:n turvallisuusvalmiuksien vahvistaminen

Suomi suhtautuu avoimesti Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) mandaatin kokonaisuudistukseen. Europolia tulisi kehittää tavalla, joka tehostaa Europolin mahdollisuuksia tukea jäsenmaiden toimivaltaisia viranomaisia.

Suomi pitää oikeus- ja lainvalvontaviranomaisten, kuten Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto Eurojustin, Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) ja Europolin, välisen yhteistyön ja toiminnan tehostamista erittäin tärkeänä rikollisten kiinnijäämisriskin lisäämiseksi. Koko rikosprosessiketjun välisellä tehokkaalla yhteistyöllä voidaan parhaiten edistää rikosvastuun toteuttamista.

Suomi pitää tarpeellisena sitä, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten sisäisen turvallisuuden viranomaisten väliseen operatiiviseen viestintään luotaisiin unionissa yhtenäinen suojattu viestintäjärjestelmä mahdollistamaan sujuva, mutta turvattu viestintä rajat ylittävissä operaatioissa. Ennen asetusehdotuksen antamista komission tulisi tehdä asiasta kattava vaikutustenarviointi, mukaan lukien analyysi taloudellisista vaikutuksista.

Suomi pitää tärkeänä, että komissio tulee laatimaan tiekartan lainvalvontaviranomaisten tietoon pääsystä. Suomi katsoo, että tiekartan tulee tarjota konkreettisia työkaluja, joilla työtä viedään eteenpäin nopealla aikataululla. Suomi pitää tärkeänä, että EU-tasolla kehitetään sellainen tasapainoinen, teknologianeutraali ja perusoikeuksia kunnioittava oikeasuhtainen lähestymistapa tietoon pääsyyn parantamiseksi, joka samanaikaisesti huomioi tarpeen turvata vahva salaus sekä viranomaisten laissa tarkkarajaisesti määritelty mahdollisuus yksittäistapauksissa päästä salattuihin tietoihin ja sähköiseen aineistoon.

Niin ikään tärkeää on myös kerätä tietoa siitä, kuinka paljon digitaaliseen tietoon pääsyn puute haittaa rikosten selvittämistä ja estää rikosten uhrien oikeuksien toteutumista.

Suomi pitää tärkeänä lainvalvontaviranomaisten osallistumista standardointikomiteoiden ja työryhmien työhön, jotta lainvalvontaviranomaisten tarpeet tulevat huomioitua tuotekehittelyssä ja suunnittelussa etukäteisesti.

Suomi kannattaa komission aikomusta laatia vaikutustenarviointi tietojen säilyttämisvelvollisuudesta EU-tasolla. Suomi pitää tärkeänä, ettei esitetä toimenpiteitä, joilla heikennetään viestintä- ja tietojärjestelmien turvallisuutta tai jotka johtaisivat viestinnän salauksen käytön kieltämiseen, rajoittamiseen tai sen tarkoituksen kiertämiseen. Suomi huomioi, että tämä ei kuitenkaan poissulkisi teknologisen kehityksen tai muiden järjestelyjen mahdollistamaa tuomioistuimen luvalla yksittäistapauksissa tapahtuvaa lainvalvontaviranomaisten pääsyä salattuun tietoon.

Suomi suhtautuu alustavan myönteisesti komission ehdotukseen perustaa korkean tason työryhmä operatiivisen lainvalvontayhteistyön vahvistamiseksi. Korkean tason työryhmän mandaatti ja tehtävät olisi määriteltävä tarkasti ennen sen perustamista, jotta työstä saataisiin mahdollisimman suuri käytännön hyöty.

Suomi pitää tärkeänä EU:n ulkorajojen ja Euroopan raja- ja merivartiovirasto Frontexin toimintaedellytyksien vahvistamista. Frontexin suorituskykyä, toimintakykyä ja toimivaltuuksia tulisi kehittää tavoilla, jotka vahvistavat sen kykyä tukea jäsenvaltioita nykyistä tehokkaammin niin normaali- kuin poikkeusoloissa. Pysyvän joukon kasvattaminen esitetysti edellyttää komissiolta huolellista vaikuttavuus- ja tarvearviointia.

Mahdolliselle joukon kasvattamiselle tulee olla operatiiviset perusteet, ja Suomi korostaa, että esityksen osalta on huomioitava myös etulinjan ulkorajamaiden erityinen asema.

Rajaturvallisuuden kannalta keskeisten tietojärjestelmien kuten EES-rajanylitystietojärjestelmän ja Euroopan matkustustieto- ja lupajärjestelmän (ETIAS) toimeenpanoa sekä Schengenin tietojärjestelmän (SIS) ja EU:n viisumitietojärjestelmän (VIS) uudistuksia tulee edistää ripeästi, jotta järjestelmiä päästään hyödyntämään ulkorajat ylittävään matkustusliikenteeseen liittyen ja tilannekuvan parantamiseksi. Yhteiset tietojärjestelmät ja tietokannat parantavat turvallisuutta, tehostavat rajatarkastuksia ja sujuvoittavat rajanylityksiä. Vahvoilla EU:n ulkorajoilla on keskeinen rooli jäsenvaltioiden suvereniteetin ja EU:n sisäisen turvallisuuden ylläpitäjänä.

Häiriönsietokyky hybridiuhkia ja muita vihamielisiä toimia vastaan

Suomi tukee komission pyrkimyksiä vahvistaa hybridiuhkien torjumista, niiltä puolustautumista, niihin reagoimista ja niistä tarvittaessa palautumista muun muassa tehostamalla kriittisen infrastruktuurin suojaamista, vahvistamalla kyberturvallisuutta, turvaamalla liikenteen solmukohdat ja satamat sekä torjumalla verkkouhkia.

Uuden sääntelyn sijaan tulisi keskittyä nykyisen lainsäädännön, erityisesti EU:n kyberturvallisuusdirektiivi NIS2:n ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun CER-direktiivin tehokkaaseen ja yhdenmukaiseen täytäntöönpanoon. Toimet, joilla vähennetään päällekkäistä sääntelyä ja hallinnollista taakkaa, ovat kannatettavia.

Suomi korostaa, että EU:n ja Naton välistä yhteistyötä on lisättävä, ja pitää tärkeänä, että EU ja Nato tukevat ja täydentävät toistensa toimintaa. EU:n ja Naton yhteistyön syventäminen myös hybridivasteen konkreettisessa kehittämisessä on tärkeää.

Suomi tukee Euroopan komission aloitetta perustaa yhdennetty merenalaisten kaapeleiden alueellinen valvontamekanismi merialueittain ja erityisesti Itämerelle. Suomi on valmis tukemaan aloitteen tavoitteita kaapeleihin kohdistuvien uhkien merelliseen tilannekuvaan, riskianalyysiin, ehkäisyyn, havaitsemiseen ja reagointiin toimivaltaisten viranomaisten toimenpitein. Rajavartiolaitoksen laaja-alaisen merellisen roolin avulla voidaan yhteensovittaa kansallisesti useat kansainväliset merellisen kriittisen infrastruktuurin turvaamiseen tähtäävät aloitteet tehokkaaksi kokonaisuudeksi

Kyberturvallisuuteen liittyvät uhat ovat laaja-alaisia, eikä niitä tulisi tarkastella vain hybridiuhkien näkökulmasta. Tämän vuoksi Suomi pitää tärkeänä tuoda unionintasolla kyberturvallisuutta vahvemmin osaksi kokonaisturvallisuuden mallia, kuten on toimittu Suomen kyberturvallisuusstrategiassa.

Uutta EU:n satamastrategiaa laatiessaan komission tulisi kiinnittää erityistä huomiota järjestäytyneen rikollisuuden toimijoiden mahdolliseen soluttautumiseen satamiin ja tämän ilmiön vähentämiseen. EU:n satamastrategiassa tulisi tarkastella myös meriliikenteen turvallisuussääntöjä sekä matkustajatietojen keräämistä meriliikenteessä. Järjestäytyneen rikollisuuden kiinnijäämisriskiä olisi lisättävä myös muilla kuin rikosoikeudellisilla keinoilla, erityisesti rikoksentorjunnan keinoin.

Verkon palveluissa toteutettavan hybridivaikuttamisen sekä verkkorikollisuuden uhkiin liittyen Suomi pitää komission ja jäsenvaltioiden tehokkaita EU:n digipalveluasetuksen täytäntöönpanotoimia tärkeinä.

Suomi katsoo, että kemiallisiin, biologisiin, säteily- ja ydinuhkiin varautumisessa ja tulevassa CBRN-toimintasuunnitelmassa tulee huomioida laaja-alaisesti myös varautumisunionistrategian alla olevat toimenpiteet, kuten varmuusvarastointistrategia sekä pelastuspalvelumekanismin ja rescEU:n kehittäminen.

Suomi kannattaa ilmailun turvaamista lisääviä toimia ja poikkeamaraportointia, huomioiden kuitenkin, ettei sen tule aiheuttaa kohtuutonta hallinnollista taakkaa.

Vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaiset toimet

Suomi pitää myönteisenä, että EU:n sisäisen turvallisuuden strategia sisältää useita Suomen ennakkovaikuttamiskantojen mukaisia rikosoikeudenalan aloitteita.

Suomi torjuu vahvasti järjestäytynyttä rikollisuutta ja pitää hyvänä sitä, että komission tarkoituksena on viedä eteenpäin useita aloitteita, joiden avulla voidaan tehostaa rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa.

Suomi pitää tärkeänä kehittää rikoksen uhrien oikeuksia ja asemaa, ja kannattaa rikoksen uhrien oikeuksien suojelun vahvistamista osana vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaisia toimia ja ihmiskaupan vastaisia toimia. Suomi pitää hyvänä komission aikomusta laatia uusi uhrien oikeuksien strategia ja toimintasuunnitelma lasten suojelemiseksi rikoksilta. Lisäksi Suomi pitää hyvänä, että ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta laaditaan uusi strategia.

Kuten Europolin vuonna 2025 laatimassa vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden uhka-arviossa todetaan, järjestäytynyt rikollisuus on siirtynyt yhä enemmän verkkomaailmaan. Suomi pitää tärkeänä tämän huomioimista ehdotettavissa toimenpiteissä ja sen varmistamista, että lainvalvontaviranomaisten toimivaltuudet ja työvälineet eivät verkkomaailmassa ole heikommat kuin reaalimaailmassa.

Suomi pitää tärkeänä, että voimakkaassa kasvussa olevaa tietoverkkoavusteista petosrikollisuutta ehkäistään ja torjutaan huomioiden myös järjestäytyneen rikollisuuden rooli niissä.

Suomi katsoo, että harkittaessa EU:n rikosoikeudellisen sääntelyn laajentamista esimerkiksi pyroteknisten tuotteiden laittomaan kauppaan on huomattava, että perussopimus (SEUT 83 artikla, etenkin sen 1 kohdassa oleva rikoslistaus) asettaa rajoja tällaisen sääntelyn antamiselle. EU:n rikosoikeudellisen sääntelyn tarpeetonta laajentamista olisi muutenkin vältettävä.

Suomi jakaa komission näkemyksen siitä, että varojen seuraaminen (follow-the-money) on ratkaisevan tärkeää järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa. Lisäksi kryptovaluutta- ja hawalatoimintaan liittyviin väärinkäytöksiin tulisi pystyä puuttumaan. Järjestäytyneen rikollisuuden taloudellisten motiivien purkamiseksi rikollisin keinoin hankitun omaisuuden takavarikointi ja rikoshyödyn menetetyksi tuomitseminen on olennaista. Tältä osin painopisteen tulee lähivuosina olla strategiassa viitatusti hiljattain uudistetun konfiskaatiosääntelyn täytäntöönpanossa.

Suomi torjuu vakavaa nuorisorikollisuutta, jotta voidaan varmistaa, että nuoret eivät tule rekrytoiduksi järjestäytyneeseen rikollisuuteen.

Suomi katsoo, että strategiassa olisi voitu käsitellä myös EU:n asettamien pakotteiden tehokasta täytäntöönpanoa sekä pakotteiden kiertämisen estämistä. Niin ikään rikosten ennaltaehkäisyä, rikosten torjuntaa, viranomaisten välistä tietojenvaihtoa sekä jäsenmaiden kansallista strategista valmiutta ja yhteistyötä järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi olisi ollut hyvä tarkemmin käsitellä strategiassa.

Terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin torjunta

Suomi pitää hyvänä, että komissio tulee laatimaan uuden terrorismin ja väkivaltaisen

ekstremismin vastaisen toimintaohjelman. Koska jäsenvaltiot ovat ensisijaisesti vastuussa terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin torjunnasta, Suomi kannustaa komissiota kuulemaan jäsenvaltioita uuden strategian laadinnassa. Strategiassa tulisi kiinnittää huomioida erityisesti verkkoympäristössä tapahtuvaan nuorten ja alaikäisten radikalisoitumiseen.

Suomi tukee EU:n radikalisoitumisen ehkäisemistä käsittelevän osaamiskeskuksen toimintaa ja osallistuu aktiivisesti sen työhön.

Suomi kannattaa komission aikomusta vahvistaa yhteistyötä kolmansien maiden kanssa yhdessä Europolin kanssa saadakseen biometrisiä tietoja henkilöistä, jotka voivat muodostaa terrorismin uhan.

EU vahvana globaalina turvallisuustoimijana

Suomi pitää hyvänä, että kansainväliset kumppanuudet on huomioitu strategiassa aiempaa systemaattisemmin. EU:n tulisi hyödyntää kansainvälisiä kumppanuuksia laajasti ja kehittää niitä molemminpuolisia hyötyjä kestävästi tavoitellen. Suomi pitää hyvänä komission tavoitetta integroida EU:n jäsenehdokasmaat läheisemmin EU:n turvallisuusarkkitehtuuriin.

Suomi tukee komission tavoitetta saattaa loppuun sopimusneuvottelut EU:n ja tärkeimpien kolmansien maiden välillä koskien niiden yhteistyötä Europolin ja Eurojustin kanssa. Myös komission tavoite tukea EU:n virastoja ja elimiä yhteistyöjärjestelyjen luomisessa ja vahvistamisessa kumppanimaiden kanssa on kannatettavaa.

Komission ajatus kannustaa kumppanimaita osallistumaan Euroopan monialaisen rikosuhkien torjuntafoorumin (EMPACT) puitteissa tehtävään yhteistyöhön järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjumiseksi on kannatettava. Suomi kannattaa EMPACT:in kansallisen näkyvyyden ja toimien vaikuttamisarviointien lisäämistä.

Suomi jakaa komission näkemyksen, että EU:n viisumipolitiikka on keskeinen väline kolmansien maiden kanssa tehtävässä yhteistyössä ja rajojen turvaamisessa. EU:n viisumipolitiikassa olisi keskeistä huomioida turvallisuuteen ja viisumivapauteen sekä viisumien väärinkäyttöön liittyvät seikat. On hyvä, että komissio aikoo ottaa turvallisuusnäkökohdat paremmin huomioon EU:n viisumipolitiikassa tulevan viisumistrategian kautta. Viisumistrategiassa tulisi huomioida viisumien ja viisumivapauden väärinkäytöksiin liittyviä näkökohtia.

EU:n yhteinen viisumipolitiikka on olennainen osa Schengen-säännöstöä ja yksi tärkeimmistä välineistä, joilla puututaan turvallisuusriskeihin sekä riskiin Schengen-alueelle suuntautuvasta laittomasta siirtolaisuudesta. Koska EU:n viisumipolitiikalla säännellään kolmansien maiden kansalaisten tuloa Schengen-alueelle ja helpotetaan laillista matkustamista, on kuitenkin tärkeää, että tulevassa komission viisumistrategiassa viisumipolitiikkaa arvioidaan kokonaisvaltaisesti, huomioiden viisumivapaan matkustuksen merkittävät edut EU:lle.

Suomi pitää hyvänä, että yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) -operaatioiden rooli ja hyödyntäminen huomioidaan osana sisäisen turvallisuuden strategiaa. YTPP-operaatioiden merkitys on tarkoituksenmukaista tunnistaa myös EU:n sisäisen turvallisuuden näkökulmasta.

Suomi pitää hyvänä komission aikomusta vahvistaa perusoikeuksien ja tietosuojasääntelyn mukaista tiedonvaihtoa luotettavien kolmansien maiden kanssa lainvalvonta - ja rajaturvallisuustarkoituksia varten.

Pääasiallinen sisältö

Komission mukaan sisäisen turvallisuuden strategian ytimessä on oikeusvaltion ja perusoikeuksien kunnioittaminen ja se rakentuu seuraaville kolmelle periaatteelle:

- Komission mukaan strategia asettaa tavoitteeksi turvallisuuskulttuurin muutoksen. Tarvitaan koko yhteiskunnan kattavan lähestymistapa (whole-of-society approach), johon osallistuvat kaikki kansalaiset ja sidosryhmät, mukaan lukien kansalaisyhteiskunta, tutkimus- sekä tiedemaailma ja yksityiset tahot. Strategian toimissa pyritään mahdollisuuksien mukaan noudattamaan osallistavaa ja sidosryhmien välistä lähestymistapaa.

- Turvallisuusnäkökohdat olisi integroitava ja valtavirtaistettava osaksi EU:n lainsäädäntöä, politiikkoja ja ohjelmia, ml. EU:n ulkoiset toimet. EU:n uudet politiikat, lainsäädäntöehdotukset ja ohjelmat olisi valmisteltava, arvioitava ja toimeenpantava turvallisuusnäkökulma huomioiden. Turvallisuusnäkökohdat otetaan huomioon johdonmukaisen ja kokonaisvaltaisen turvallisuusnäkökulman edistämiseksi.

- Turvallinen ja kriisinkestävä Eurooppa edellyttää EU:lta, sen jäsenvaltioilta ja yksityiseltä sektorilta huomattavia investointeja. Komission tiedonannossa ”Kohti tulevaa rahoituskehystä” (COM(2025) 46 final) esitetään ajatus julkisten varojen kasvattamisesta turvallisuuteen sekä turvallisuustutkimukseen ja -investointeihin strategisen autonomian lisäämiseksi.

Strategiassa komissio esittelee ajatuksen ”uudesta Euroopan sisäisen turvallisuuden hallinnosta”, jonka avulla komissio tekee tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja EU:n virastojen kanssa parantaakseen EU:n lähestymistapaa sisäiseen turvallisuuteen sekä strategisella että operationaalisella tasolla. Komission mukaan tämä saavutettaisiin mm.;

- Tunnistamalla johdonmukaisesti komission uusiin ja tarkistettuihin esityksiin sisältyvät turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvät näkökohdat ja huomioimalla ne koko neuvotteluprosessin ajan.

- Järjestämällä komission ”Euroopan sisäisen turvallisuuden” -projektiryhmä säännöllisiä kokouksia, joita tukisi poikkihallinnollinen komission sisäinen strateginen yhteistyö.

- Sisäiseen turvallisuuteen liittyvien uhka-analyysien esittely komission turvallisuuskollegion (Security College) työn tukemiseksi.

- Uhka-analyysiin ja keskeisiin politiikkaprioriteetteihin perustuva näkemysten vaihto sisäisen turvallisuuden kehittyvistä haasteista jäsenvaltioiden kanssa neuvostorakenteissa.

- Raportoimalla säännöllisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle jotta keskeisten turvallisuusaloitteiden järjestelmällistä täytäntöönpanoa voidaan seurata ja tukea.

Alla selostetaan sisäisen turvallisuuden strategian sisältö yksityiskohtaisemmin.

Yhtenäinen tilannekuva ja uhka-analyysi

Komission tavoitteena on löytää uusia tapoja jakaa ja yhdistää tietoja ja tuottaa säännöllinen EU:n sisäisen turvallisuuden uhka-analyysi. Tämä tukisi kattavan riski- ja uhka-arvion laadintaa.

Komission mukaan EU:n olisi tukeuduttava kattavaan, riittävän autonomiseen ja ajantasaiseen tilannekuvaan ja uhka-analyysiin. Tiedustelutietoon perustuvaa analyysiä ja uhka-arvioita olisi hyödynnettävä tehokkaammin ja yhteistyössä EU:n tasolla. Komissio kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan tiedustelutiedonvaihtoa tiedusteluanalyysitoiminnon (Single Intelligence Analysis Capacity, SIAC) kanssa ja varmistamaan parempi tiedonvaihto EU:n virastojen sekä toimielinten kanssa.

Tunnistaakseen pääasialliset turvallisuushaasteet komissio tulee jatkossa laatimaan säännöllisiä EU:n sisäisen turvallisuuden uhka-analyysejä, jotka perustuisivat EU-tasolla tehtyihin sektorikohtaisiin riskien ja uhkien arviointiin. Uhka-analyysien tavoitteena on ohjata politiikan prioriteetteja. Näitä uhka-analyyseja hyödynnettäisiin myös EU:n varautumisunionistrategiassa mainitun kattavan ja sektorirajat ylittävän uhka- ja riskiarvion luomiseen.

EU:n toimielinten, instituutioiden ja virastojen ja jäsenvaltioiden välisen tiedonvaihdon luottamuksellisuuden varmistamiseksi komissio myös kehottaa lainsäätäjiä viimeistelemään neuvottelut ehdotuksesta asetukseksi tietoturvallisuudesta unionin toimielimissä, elimissä ja laitoksissa.

Varmistaakseen oman toimintansa turvallisuuden komissio aikoo perustaa sisäisen turvallisuuskeskuksen (Integrated Security Operations Centre). Komissio aikoo myös lisätä operationaalisia sekä analyyttisiä kyvykkyyksiään hybridiuhkien tunnistamiseksi ja niihin vastaamiseksi.

EU:n turvallisuusvalmiuksien vahvistaminen

Komissio aikoo kehittää lainvalvontaan uusia välineitä, kuten uudistetun Europolin, sekä parempia keinoja koordinoida ja varmistaa turvallinen tiedonvaihto ja laillinen pääsy tietoon.

Komissio tunnistaa lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten ensisijaisen roolin sisäisen turvallisuuden uhkia vastaan. Viranomaisten tehokkaan ja oikea-aikaisen toiminnan varmistamiseksi niillä tulisi olla käytössään tarvittavat operatiiviset välineet ja kyvykkyydet. Eri viranomaisten tulisi pystyä kommunikoimaan keskenään ja koordinoimaan toimiaan myös rajat ylittävissä tilanteissa, jotta ne voisivat tehokkaasti ennalta ehkäistä, tunnistaa, suorittaa tutkintoja ja asettaa syytteeseen.

Komissio ehdottaa EU:n lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) mandaatin kokonaisuudistusta. Strategiassa mainitaan, että Europolin nykyinen mandaatti ei kata uusia turvallisuusuhkia kuten sabotaasia, hybridivaikuttamista tai informaatiomanipulaatiota. Komission tavoitteena on muuttaa Europol operatiiviseksi lainvalvontaviranomaiseksi, joka voisi tukea paremmin jäsenvaltioita. Edelleen tavoitteena olisi vahvistaa Europolin teknistä asiantuntemusta ja valmiuksia tukea kansallisia lainvalvontaviranomaisia, lisätä koordinointia muiden virastojen ja elinten sekä jäsenvaltioiden kanssa, vahvistaa strategisia kumppanuuksia kumppanimaiden ja yksityisen sektorin kanssa sekä varmistaa Europolin valvonnan tehostaminen.

Komissio pyrkii myös parantamaan EU:n sisäisen turvallisuuden virastojen ja toimijoiden vaikuttavuutta sekä vahvistamaan niiden välistä yhteistyötä.

Oikeudellista yhteistyötä vahvistaakseen komissio aikoo arvioida ja vahvistaa Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) mandaattia. Yhteistyötä Europolin kanssa pyritään lisäämään. Komission tavoitteena olisi tehostaa Eurojustin toimintaa ja kykyä tarjota ennakoivaa tukea ja analyysia jäsenvaltioiden oikeusviranomaisille. Komissio harkitsee myös keinoja, miten voitaisiin parhaiten

parantaa Euroopan syyttäjäviranomaisen (EPPO) valmiuksia suojella unionin varoja. Tähän kuuluisi myös EPPOn ja Europolin välisen yhteistyön vahvistaminen.

Komissio painottaa myös virastojen välisen tiedonvaihdon tärkeyttä. Europolin ja Frontexin täytyy kyetä vaihtamaan operationaalista tietoa. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavalla eurooppalaisella virastolla (eu-LISA) on keskeinen rooli tietojen turvallisen säilyttämisen ja saatavuuden varmistamisessa virastojen välisen koordinaation ja tiedonvaihdon tehostamiseksi. EU:n perusoikeusvirasto (FRA) tarjoaa asiantuntemusta perusoikeuksien suojeluun turvallisuuspolitiikan kehittämisessä ja implementoinnissa. Rahanpesutorjuntaviranmaiselle (AMLA) on annettu valtuuksia käsitellä Europolin, EPPOn, Eurojustin ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sille toimittamia tietoja, joka mahdollistavat yhteisanalyysien tekemisen ajat ylittävistä tapauksista.

Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA) mandaattia on tarkoitus arvioida ja vahvistaa EU:n kyberturvallisuusasetuksen uudelleenarvioinnin yhteydessä.

Komissio kehottaa lainsäätäjiä viimeistelemään EU:n tullireformia koskevat neuvottelut, jotta perustettavaksi ehdotetut EU:n tulliviranomainen (EU Customs Authority) ja EU:n tullidatakeskus (EU Customs Data Hub) voisivat aloittaa toimintansa.

Kriittinen viestintä

Parantaakseen Euroopan kykyä reagoida paremmin erilaisiin kriiseihin komissio aikoo ehdottaa lainsäädäntöä, jolla perustettaisiin eurooppalainen kriittinen viestintäjärjestelmä (Europan Critical Communication System EUCSS). Järjestelmällä yhdistettäisiin jäsenvaltioiden viestintäjärjestelmät EU:n viestintäjärjestelmien kanssa. Komission tavoitteena on lisätä operatiivista liikkuvuutta, vahvaa häiriönsietokykyä sekä strategista autonomiaa. EUCSS-aloitteella komissio pyrkii asettamaan yhdenmukaiset vaatimukset ja tukemaan jäsenvaltioita uudistamaan kriittisiä viestintäjärjestelmiään. Viestintäjärjestelmien kattavuutta laajentaa tuleva monikiertoratainen IRIS^2 -satelliittijärjestelmä.

Laillinen pääsy tietoon

Strategiassa komissio tuo esiin lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten tarpeen pystyä tutkimaan ja torjumaan rikoksia. Komissio viittaa Europolin vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden uhka-analyysi SOCTAan, jonka mukaan nykyisin lähes kaikilla vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden muodoilla on digitaalinen jalanjälki. Komission mukaan noin 85% rikostutkinnoista on riippuvaisia lainvalvontaviranomaisten kyvyistä saada pääsi digitaalisessa muodossa olevaan tietoon.

Korkean tason asiantuntijaryhmä (High-Level Group on Access to Data for Effective Law Enforcement) alleviivasi loppuraportissaan asian vakavuutta. Komission mukaan lainvalvontaviranomaisten ja yksityisen sektorin, ml. palveluntarjoajat, järjestelmällinen yhteistyö on siksi olennaisen tärkeää, kun pyritään hajottamaan kaikkein uhkaavimpia rikollisverkostoja.

Komission mukaan on olennaista luoda tietojen pääsylle sellaiset puitteet, jotka vastaavat tarpeeseen toimeenpanna olemassa olevaa lainsäädäntöä sekä suojelevat arvojamme. Komissio aikoo 30.6.2025 mennessä laatia tiekartan, jossa esitellään ne lainsäädännölliset ja käytännön toimenpiteet, joita komission mukaan tarvitaan, jotta varmistetaan laillinen ja tehokas tietoon pääsy.

Tiekartan jatkotoimena komissio aikoo laatia vaikutustenarvioinnin tietojen säilyttämisvelvollisuudesta EU-tasolla sekä laatia salaukseen liittyvän teknologiatiekartan tunnistaakseen ja arvioidakseen teknisiä ratkaisuja, joiden avulla lainvalvontaviranomaiset voisivat laillisesti käyttää salattua tietoa siten, että kyberturvallisuus ja perusoikeudet turvataan.

Komissio aikoo myös piakkoin ehdottaa tietoverkkorikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen allekirjoittamista ja loppuunsaattamista.

Operatiivinen yhteistyö

Komissio aikoo tehdä yhteistyötä jäsenvaltioiden, EU:n virastojen ja toimielinten sekä kumppanimaiden kanssa vahvistaakseen operatiivista yhteistyötä, joka on välttämätöntä kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunnan tehostamiseksi. Tätä varten komissio aikoo tehdä yhteistyötä EU:n neuvoston puheenjohtajavaltioiden ja jäsenvaltioiden kanssa maksimoidakseen EMPACT (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats) -työn mahdollisuudet.

Komissio tukee myös muita rajat ylittävän operatiivisen lainvalvontayhteistyön muotoja jäsenvaltioiden ja Schengen-assosioituneiden maiden välillä. Komissio ehdottaa, että yhteisen strategisen vision kehittämiseksi olisi perustettava korkean tason työryhmä operatiivisen lainvalvontayhteistyön tulevaisuudesta.

Jäsenvaltioita kehotetaan toimeenpanemaan tiedonvaihtodirektiivi sekä Prüm II **-**asetus. Komissio myös selvittää miten EU voisi parhaiten tukea jäsenvaltioiden viranomaisten koulutusta tukeutuen Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto CEPOLiin.

Rajaturvallisuuden vahvistaminen

Komission mukaan ulkorajojen häiriönsietokyvyn ja turvallisuuden vahvistaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan torjua hybridiuhkia, kuten muuttoliikkeen käyttämistä aseena, ja estää erilaisten uhkatekijöiden pääsyn EU:iin sekä torjua tehokkaasti rajat ylittävää rikollisuutta ja terrorismia.

Schengenin tietojärjestelmää (SIS) suunnitellaan vahvistettavaksi vuonna 2026, jotta jäsenvaltiot voisivat syöttää kolmannen maan kansalaisista kuulutuksia, jotka perustuvat Europolin kolmansilta mailta saatuihin tietoihin. Komissio myös tukee jäsenvaltioita *interoperability* -kehikon toimeenpanossa ja siihen liittyvien tietojärjestelmien, kuten EES-rajanylitystietojärjestelmän, ETIAS-matkustustietojärjestelmän sekä uusitun viisumitietojärjestelmän (VIS) käyttöönotossa. Komissio aikoo ehdottaa Euroopan raja- ja merivartiovirasto Frontexin vahvistamista ja Euroopan raja- ja merivartijoiden määrän triplaamista 30 000 henkilöön. Frontexille olisi komission mukaan annettava edistyksellistä teknologiaa valvontaa ja tilannetietoisuutta varten ja myöntää rajavalvontaa varten pääsy vahvoihin EU:n maanhavainnointihallinnon palveluihin (Earth Observation Governmental Services), jotka on tarkoitus ottaa käyttöön vuoteen 2027 mennessä.

Komissio myös arvioi, miten eurooppalaisen digitaalisen henkilöllisyyden kehyksen puitteissa vuonna 2026 käyttöön otettavat EU:n digitaalisen henkilöllisyyden lompakot, voivat osaltaan parantaa matkustusasiakirjojen turvallisuutta ja henkilöllisyyden todentamista.

Komissio aikoo tehdä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja liikennesektorin kanssa matkustajatietojärjestelmän vahvistamiseksi mm. arvioimalla tieliikenteessä automaattisten rekisterikilpien tunnistusjärjestelmien (ANPR) laajempaa käyttöä ja lisätä synergiamahdollisuuksia SIS-järjestelmän kanssa.

Ennakointi, innovointi ja suorituskykylähtöisyys

Komissio aikoo kehittää EU:n sisäisen turvallisuuden kokonaisvaltaisen ennakointitavan, joka perustuu kansallisella tasolla havaittuihin parhaisiin käytäntöihin. Tämä lähestymistapa tukisi päätöksentekoa ja ohjaisi investointeja asiaankuuluvaan EU:n rahoittamaan turvallisuustutkimukseen ja - innovointiin. Komissio aikoo perustaa turvallisuustutkimuksen ja innovoinnin kampuksen tutkimuskeskukseensa (Joint Research Centre) vuonna 2026.

Häiriönsietokyky hybridiuhkia ja muita vihamielisiä toimia vastaan

Komissio aikoo vahvistaa hybridiuhkien sietokykyä tehostamalla kriittisen infrastruktuurin suojaamista, vahvistamalla kyberturvallisuutta, turvaamalla liikenteen solmukohdat ja satamat sekä torjumalla verkkouhkia.

Kriittinen infrastruktuuri

Komissio kehottaa jäsenvaltioita toimeenpanemaan kriittistä infrastruktuuria koskevan CER-direktiivin (Critical Entities Resilience) ja Euroopan unionin kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2). Komissio kehottaa neuvostoa hyväksymään EU:n kyberblueprintin (EU Cyber Blueprint), joka entisestään vahvistaisi kriisinhallinnan koordinaatiota ja helpottaisi viranomaisten tiiviimpää yhteistyötä fyysisessä ja digitaalisessa resilienssissä.

Jatkona vuonna 2023 tehdyille energiasektorin stressitesteille komissio aikoo edistää vapaaehtoisia stressitestejä muilla sisäisen turvallisuuden kannalta keskeisillä aloilla. Valmiusunionia koskevan strategian mukaisesti komissio pyrkii yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa yksilöimään muita aloja ja palveluja, jotka eivät kuulu nykyisen lainsäädännön piiriin ja joiden osalta saattaa olla tarpeen toimia.

EU:n ja NATOn välisen häiriönsietokykyä koskevan rakenteellisen vuoropuhelun puitteissa toimivan kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokykyä käsittelevä EU-NATO Task Forcen työ jatkuu edelleen. Komissio aikoo edistää sabotaasin torjuntaa koskevaa asiantuntijatason EU:n yhteistyötä, mukaan lukien asiantuntijoiden yhteinen työohjelma tiedonvaihdon sujuvoittamiseksi ja vastatoimien kartoittamiseksi.

Merikaapeleihin liittyen komissio aikoo vapaaehtoisuuteen perustuvassa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa luoda tieto- ja valvontakeskuksia (”hubeja”) kattavan tilannekuvan muodostamiseksi ja kaapeleihin kohdistuvien uhkien havaitsemiseksi. Ensimmäistä valvontakeskusta suunnitellaan perustettavaksi Itämeren alueelle.

Kyberturvallisuus

Tulevan EU:n kyberturvallisuusasetuksen uudelleentarkastelun yhteydessä komissio aikoo tarkastella laajemmin tieto - ja viestintätekniikan toimitusketjujen ja infrastruktuurin turvallisuutta ja häiriönsietokykyä. Komissio ehdottaa myös parannettavaksi EU:n kyberturvallisuussertifiointikehikkoa (EU Cybersecurity Certification Network), jotta tulevat sertifiointijärjestelmät voitaisiin ottaa käyttöön oikea-aikaisesti ja että ne vastaisivat todelliseen tarpeeseen. Komissio aikoo laatia yhdessä jäsenvaltioiden kanssa strategisen suunnitelman koordinoituja kyberturvallisuusriskien arviointeja varten.

Komissio aikoo myös ryhtyä toimiin kannustaakseen kriittisiä toimijoita valitsemaan pilvi - ja televiestintäpalveluja, jotka tarjoavat riittävän kyberturvallisuuden tason ottaen huomioon teknisten riskien lisäksi strategiset riskit ja riippuvuudet.

Komissio aikoo kehittää ja ottaa käyttöön eurooppalaista kvanttiviestintäinfrastruktuuria yhteistyössä jäsenvaltioiden ja Euroopan avaruusjärjestö ESA:n kanssa. Lisäksi osana komission laatimaa kvanttistrategiaa kehitetään kvanttikartoituksen tiekartta turvallisuussovelluksissa.

Verkkoturvallisuus

Verkkoturvallisuuden osalta komissio painottaa digipalveluasetuksen (DSA) tehokasta toimeenpanoa. Komission mukaan on ensiarvoisen tärkeää varmistaa palvelujen käyttäjille turvallinen verkkoympäristö, jossa on vastuullisia toimijoita ja joka kestää myös hybridiuhkia. Digipalveluasetus asettaa erityisiä huolellisuusvelvollisuuksia verkossa toimiville ns. digijäteille koskien niiden palvelujen aiheuttamia riskejä liittyen yleiseen turvallisuuteen ja esimerkiksi kansallisiin vaaliprosesseihin. Digipalveluasetuksessa on myös säädetty komission ja jäsenvaltioiden välisestä kriisinhallintamenettelystä tilanteessa, jossa poikkeukselliset olosuhteet verkossa johtavat yleiseen turvallisuuteen tai kansanterveyteen kohdistuvaan vakavaan uhkaan unionissa tai sen merkittävissä osissa.

Kuljetusten turvallisuus ja toimitusketjujen häiriönsietokyky

Kuljetusten turvaamisen parantamiseksi komissio ehdottaa perustettavaksi erillistä järjestelmää, joka mahdollistaisi ilmailun turvapoikkeamia koskevien turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtamisen. Komissio myös harkitsee sääntelytoimenpiteitä, joilla puututaan uusiin uhkiin ja vahvistetaan ilmailun turvaamista koskevia vaatimuksia.

Komissio aikoo laatia EU:n satamastrategian, joka perustuisi EU:n satama-allianssista kerättyihin kokemuksiin. Komissio tutkii keinoja vahvistaa edelleen merenkulun turvatoimilainsäädäntöä, jotta voidaan puuttua tehokkaasti esiin tuleviin uhkiin, turvata satamat ja parantaa EU:n toimitusketjun turvallisuutta. Strategiassa komissio mainitsee myös tulevan eurooppalaisen valtamerisopimuksen, jolla on EU:n merellisen turvallisuusstrategian mukaisesti keskeinen rooli merellisen turvallisuuden parantamisessa EU:ta ympäröivillä merialueilla ja laajemmin, muun muassa sitä kautta, että kannustetaan monitavoitteisten merioperaatioiden ja -harjoitusten laajentamiseen.

Komissio edistää sisäisen turvallisuuden teollisuuspolitiikkaa tekemällä yhteistyötä EU:n teollisuuden kanssa keskeisillä aloilla. Tähän liittyen komissio aikoo päivittää puolustusta ja turvallisuutta koskevat hankintasäännöt vuoden 2026 aikana. Komissio aikoo myös tukea jäsenvaltioita ulkomaisten suorien sijoitusten (Foreign Direct Investment, FDI) seulonnassa. Perustettavaksi ehdotetaan virastojen välinen liikenne - ja toimitusketjun turvallisuutta koskeva hälytysmekanismi, jolla varmistettaisiin uhkien ennakoimiseksi ja torjumiseksi tarvittavien olennaisten tietojen turvallinen ja oikea-aikainen vaihto. Komissio aikoo myös laatia uuden toimintasuunnitelman toimintavalmiuden parantamiseksi kemialliseen, biologiseen sekä säteily- ja ydinturvallisuuteen liittyviä riskejä vastaan.

Lisäksi välineellistetyn maahantulon kohteeksi joutuneiden jäsenvaltioiden tukemista jatketaan komission vuonna 2024 antaman tiedonannon pohjalta.

Vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaiset toimet

Komissio pyrkii tukemaan järjestäytyneen rikollisuuden vastaisia toimia ehdottamalla tehokkaampia sääntöjä järjestäytyneiden rikollisverkostojen torjumiseksi, mukaan lukien tutkinnat, vähentämään EU:n nuorison alttiutta rekrytoinnille rikoksiin ja tehostamaan toimia, joilla estetään rikollisten välineiden käyttö ja pääsy rikollisin keinoin hankittuihin varoihin.

Komissio esittää strategiassa seuraavia toimia:

- lainsäädäntöehdotus järjestäytynyttä rikollisuutta koskevien sääntöjen uudistamiseksi (2026)
- lainsäädäntöehdotus huumausaineiden lähtöaineita koskevan lainsäädännön tarkistamiseksi (2025)
- lainsäädäntöehdotus laitonta asekauppaa koskeviksi yhteisiksi rikosoikeudellisiksi standardeiksi (2025)
- arvioida tarvetta tarkistaa pyroteknisiä ja siviiliräjähteitä koskevia direktiivejä
- arvioida tarvetta edelleen vahvistaa eurooppalaista tutkinta- ja pidätysmääräystä
- laatia uusi EU:n ihmiskaupan vastainen strategia
- laatia uusi uhrien oikeuksien strategia (2026)
- laatia toimintasuunnitelma lasten suojelemiseksi rikoksilta (2027)
- laatia huumausainekaupan vastainen toimintaohjelma (2025)
- laatia laittoman ampuma-asekaupan vastainen toimintaohjelma (2026)
- EU:n satama-allianssin laajentaminen vuodesta 2025 eteenpäin
- vahvistaa digipalvelusäädöksen puitteissa alaikäisten suojelua koskevat suuntaviivat (2026)
- laatia nettikiusaamisen vastainen toimintaohjelma (2026)
- Strategian mukaan komissio tulee harkitsemaan rikosoikeudellisia seuraamuksia pyroteknisten tuotteiden laittomalle kaupalle.

Jäsenvaltioita kehotetaan

- saattamaan varallisuuden takaisin hankintaa ja konfiskaatiota koskevat uudet säännöt täysimääräisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä vuoden 2026 loppuun mennessä ja hyödyntämään niitä täysimääräisesti
- panemaan täytäntöön hallinnollinen lähestymistapa rikollisten soluttautumisen torjunnassa
- perustamaan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia rahanpesua vastaan
- saattamaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskeva direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panemaan se täysimääräisesti täytäntöön.

Euroopan parlamenttia ja neuvostoa kehotetaan

- edistämään neuvotteluita lasten seksuaalista hyväksikäyttöä ehkäisevästä ja torjuvasta asetuksesta sekä direktiivistä lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lasten seksuaalisen hyväksikäyttöaineiston torjumiseksi
- saattamaan päätökseen neuvottelut korruption torjuntaa koskevasta direktiivistä

Terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin torjunta

Komissio aikoo esitellä terrorismin vastaisen toimintaohjelman radikalisoitumisen ehkäisemiseksi, verkko- ja julkisten tilojen turvaamiseksi, rahoituskanavien rajoittamiseksi ja iskuihin reagoimiseksi niiden sattuessa.

Vuonna 2025 komissio laatii uuden EU:n toimintasuunnitelman terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin ennalta ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. EU ja Länsi-Balkanin maat aikovat allekirjoittaa uuden yhteisen toimintasuunnitelman terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin ennalta ehkäisemiseksi ja torjumiseksi vuonna 2025.

Radikalisoitumisen ehkäisemistä käsittelevä EU:n osaamiskeskus tehostaa tukeaan käytännön toimijoille ja päättäjille uudella kattavalla ennaltaehkäisyn välineistöllä, jonka

avulla haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin, erityisesti alaikäisiin, kohdistetut varhaisen tunnistamisen ja interventiot voidaan toteuttaa.

Komissio arvioi verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta säätävän asetuksen toimeenpanoa ja suunnittelee täydentävänsä EU:n kriisiprotokollaa, joka sisältää lainvalvonta - ja teknologiateollisuuden yhteisiä toimia, joita toteutetaan mahdollisen terrori-iskun sattuessa.

Komissio tutkii mahdollisuutta perustaa uusi EU:n laajuinen terrorismin rahoituksen seurantajärjestelmä. Se kattaisi EU:n sisäiset ja SEPA (Single Euro Payment Area)-, kryptovarojen siirrot, verkko - ja ”*wire” -m*aksut ja täydentäisi EU:n ja Yhdysvaltojen välistä terrorismin rahoituksen jäljittämisohjelmaa (TFTP) koskevaa sopimusta.

Komissio aikoo yhdessä Europolin kanssa vahvistaa yhteistyötään keskeisten kolmansien maiden kanssa saadakseen biometrisiä tietoja henkilöistä, jotka voivat muodostaa terrorismin uhan. Komissio aikoo myös tarkistaa räjähteiden lähtöaineita koskevia sääntöjä siten, että niihin sisällytetään riskialttiita kemikaaleja.

Jäsenvaltioita komissio kehottaa tehostamaan biometrisiä tarkastuksia ja tekemään pakollisia järjestelmällisiä tarkastuksia EU:n ulkorajoilla sekä hyödyntämään täysimääräisesti Euroopan oikeudellista terrorismintorjuntarekisteriä.

EU vahvana globaalina turvallisuustoimijana

EU:n turvallisuuden parantamiseksi komissio aikoo vahvistaa operatiivista yhteistyötä keskeisten alueiden, kuten laajentumis- ja EU:n naapuruuskumppaneiden, Latinalaisen Amerikan ja Välimeren alueen kanssa. EU:n turvallisuusedut huomioidaan kansainvälisessä yhteistyössä muun muassa hyödyntämällä EU:n eri välineitä.

Torjuakseen globaalin epävakauden vaikutusta sisäiseen turvallisuuteensa EU:n on komission mukaan aktiivisesti puolustettava turvallisuusetujaan puuttumalla ulkoisiin uhkiin, häiritsemällä salakuljetusreittejä ja turvaamalla strategisesti tärkeät kulkureitit, kuten kauppareitit.

Komissio aikoo tehdä seuraavat toimenpiteet:

- Laatia kansainvälisiä sopimuksia EU:n ja tärkeimpien kolmansien maiden välillä koskien niiden yhteistyötä Europolin ja Eurojustin kanssa
- Kannustaa kumppanimaita osallistumaan EMPACT-yhteistyöhön järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjumiseksi.
- Tukea EU:n virastoja ja elimiä yhteistyöjärjestelyjen luomisessa ja vahvistamisessa kumppanimaiden kanssa
- Ottaa turvallisuusnäkökohdat paremmin huomioon EU:n viisumipolitiikassa tulevan viisumistrategian kautta
- Vahvistaa tiedonvaihtoa luotettavien kolmansien maiden kanssa lainvalvonta - ja rajaturvallisuustarkoituksia varten

Komissio ja korkea edustaja aikovat yhteistyössä:

- Hyödyntää täysimääräisesti yhteisen turvallisuus - ja puolustuspolitiikan (YTPP) siviilioperaatioita
- Koordinoida yhteistarkastuksia kolmansien maiden satamissa vuoteen 2027 mennessä

Yhteistyössä komission, korkean edustajan ja jäsenvaltioiden tulisi

- Vahvistaa yhdyshenkilöverkostoja ja yhteistyötä ”Team Europe”-lähestymistavan puitteissa
- Perustaa yhteisiä operatiivisia tiimejä ja fuusiokeskuksia kolmansiin maihin vuodesta 2025 alkaen

Euroopan parlamenttia ja neuvostoa kehotetaan

- Saattamaan päätökseen neuvottelut viisumivapauden keskeytysmekanismin uudistamisesta

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU7-jaoston (oikeus- ja sisäasiat) kirjallinen menettely 30.4. - 5.5. 2025
EU-ministerivaliokunta 9.5.2025

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

EU:n sisäisen turvallisuuden strategia on EU:n komission tiedonanto, eikä se aiheuta suoria taloudellisia vaikutuksia. Tiedonannossa luetellaan joukko tulevia lainsäädäntöehdotuksia, joilla voi voimaan tultuaan olla taloudellisia vaikutuksia. Taloudellisiin vaikutuksiin otetaan kantaa erikseen kunkin lainsäädäntöaloitteen käsittelyn yhteydessä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Komissio ja EU:n korkea edustaja antoivat maaliskuussa 2025 ”Valkoinen kirja Euroopan puolustuksen tulevaisuudesta” (JOIN(2025) 120 final) ja ”EU:n varautumisunionistrategia”-asiakirjan(JOIN(2025) 130 final).

Lisäksi EU:n komissio suunnittelee antavansa ”Eurooppalainen demokratiakilpi” (European Democracy Shield) -aloitteen, jonka tavoitteena olisi vahvistaa demokraattista kriisinkestävyyttä. Yhdessä sisäisen turvallisuuden strategian kanssa nämä em. asiakirjat luovat komission mukaan vision turvalliselle ja häiriönsietokykyiselle EU:lle.

Komissio antoi 11.12.2024 tiedonannon ”Muuttoliikkeen käyttämiseen aseena liittyvien hybridiuhkien torjumisesta ja turvallisuuden vahvistamisesta EU:n ulkorajoilla” (COM(2024) 570 final), josta eduskunnalle on toimitettu E-selvitys E 16/2025 vp.

EU:n komissio antoi 15.1.2025 tiedonannon ”Eurooppalainen toimintasuunnitelma sairaaloiden ja terveydenhuollon tarjoajien kyberturvallisuudesta” (COM(2025) 10 final), josta on toimitettu E-selvitys E 4/2025 vp.

Lisäksi komissio on antanut 21.2.2025 tiedonannon ”Kaapeliturvallisuutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma”, jossa esitetään neljään painopisteeseen (ennaltaehkäisy, havaitseminen, reagointi ja korjaaminen sekä pelotevaikutus) perustuvia toimintatapoja, joilla parannetaan merenalaisten tietoliikenne- ja sähkökaapeli-infrastruktuurien häiriönsietokykyä ja turvallisuutta. Tiedonannosta on toimitettu E-selvitys E 31/2025 vp.

Komissio on käynnistänyt 11.4.2025 julkisen kuulemisen kyberturvallisuusasetuksen uudelleenarvioinnista. Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee erillisen E-kirjeen kyberturvallisuusasetuksen uudelleenarvioinnista ja siihen liittyvistä viestintäverkkojen turvallisuutta koskevista kysymyksistä.

Euroopan raja- ja merivartiovirasto Frontexin kehittämisestä on SM:ssä valmisteilla erillinen E-selvitys.

EU:ssa terrorismintorjuntaa käsitellään unionin sisäisen turvallisuuden lisäksi unionin ulkoisen turvallisuuden kysymyksenä osana yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Asiakirjat

ProtectEU – eurooppalainen sisäisen turvallisuuden strategia

(COM (2025) 148 final)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Mikko Hirvi SM
Hannele Taavila SM
Katariina Simonen SM
Maija Laukka Raja
Anne Lamminmäki VNK
Jere Lumme VM
Vilma Peltonen UM
Mari Korhonen UM
Virpi Laukkanen OM
Jussi Mäkinen OM
Pauliina Penttilä LVM
Elina Kotovirta STM
Tony Everhall POHA

VAHVA-tunnus

EU/569/2025

Liitteet -

Viite -